

Mål C-110/02

Europeiska gemenskapernas kommission mot Europeiska unionens råd

”Stöd beviljat av den portugisiska regeringen till svinuppfödare — Stöd avsett att möjliggöra återbetalning av stöd som förklarats vara oförenligt med den gemensamma marknaden — Beslut av rådet att förklara ett sådant stöd förenligt med den gemensamma marknaden — Rättsstridighet — Artikel 88.2 tredje stycket EG”

Förslag till avgörande av generaladvokat F.G. Jacobs, föredraget den 11 december 2003 I - 6335
Domstolens dom (plenum) av den 29 juni 2004 I - 6349

Sammanfattning av domen

*Statligt stöd — Rådets behörighet att i undantagsfall godkänna ett stöd med hänsyn till exceptionella omständigheter — Villkor för utövande — Berörd medlemsstat skall lämna begäran till rådet innan kommissionen fattar beslut om att förklara stödet oförenligt med den gemensamma marknaden och rådet skall ta ställning inom tre månader — Gränser — Verkan av ett tidigare beslut av kommissionen ointetgörs
(Artiklarna 87 EG, 88 EG och 89 EG)*

Avsikten med att kommissionen enligt artikel 88 EG åläggs att fortlöpande granska och övervaka stödåtgärder är att en fastställelse av att ett statligt stöd eventuellt inte är förenligt med den gemensamma marknaden skall, under förstainstansrättens och domstolens kontroll, ske som en följd av ett särskilt förfarande som det åvilar kommissionen att genomföra. Artiklarna 87 EG och 88 EG ger kommissionen en central roll när det gäller att avgöra en stödåtgärds eventuella oförenlighet med den gemensamma marknaden.

Såsom framgår av själva lydelsen av artikel 88.2 tredje stycket EG avser denna bestämmelse ett särskilt undantagsfall. Enligt denna bestämmelse kan nämligen rådet "[p]å begäran av en medlemsstat" enhälligt besluta att stöd som denna stat lämnar eller avser att lämna skall anses vara förenligt med den gemensamma marknaden "med avvikelse från bestämmelserna i artikel 87 eller de förordningar som avses i artikel 89, om ett sådant beslut är motiverat på grund av exceptionella omständigheter".

Den befogenhet som rådet har anförtrotts genom artikel 88.2 tredje stycket EG har således uppenbart karaktär av undantag, och av de formuleringar som anges i artikel 88.2 tredje och fjärde styckena, enligt vilka en medlemsstats begäran till rådet dels medför att det pågående förfarandet inför kommissionen skjuts upp under en tidsfrist på tre månader, dels medför att kommissionen i avsaknad av ett beslut av rådet inom denna

tidsfrist skall fatta beslut i ärendet, framgår att när tidsfristen har löpt ut är rådet inte längre behörigt att anta ett beslut avseende det aktuella stödet med stöd av tredje stycket. På detta sätt undviker man att det antas motstridiga beslut.

Om den berörda medlemsstaten inte har framställt någon begäran till rådet med stöd av artikel 88.2 tredje stycket EG innan kommissionen har fastställt att det ifrågasatta stödet är oförenligt med den gemensamma marknaden, och därigenom avslutat det förfarande som avses i första stycket i samma bestämmelse, har rådet följaktligen inte längre rätt att utöva den särskilda befogenhet som det i tredje stycket har anförtrotts för att fastställa att ett sådant stöd är förenligt med den gemensamma marknaden.

Rådet kan inte heller omintetgöra ett sådant besluts ändamålsenliga verkan genom att med stöd av denna bestämmelse förklara ett stöd förenligt med den gemensamma marknaden, som beviljas mottagarna av det olagliga stödet, som av kommissionen förklarats oförenligt med den gemensamma marknaden, för att kompensera dessa för de återbetalningar som de ålagts att göra enligt detta beslut.

(se punkterna 29–33 och 45)